

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Külföldön évente ..... 18 h.
Magyarországon ..... 12 h.
Helyben házas hárdva ..... 30 kor.
Helyben ..... 9 h.
Helyben postán szállítva ..... 24 kor.
Helyben ..... 8 h.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét
ünnepe után napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 2.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megörzítésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalában intézendők.

XIII. évfolyam 54. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 március 7.

Az Egyesült Államok válaszuton.

Mi lesz a 10-12 millió emberünkkel?

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A lyoni Progresnek táviratozzák Newyorkból: *Wilson azt a kérdést tanulmányozza, hogy deportálja a központi hatalmaknak azon amerikai alattvalóit, akiknek jelenléte veszélyes lehet az amerikai flotta és hadsereg szempontjából.*

Wilson háborus beszéde beiktatásán.

Budapest, március 5. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: Wilson beiktatása alkalmával, mely nagy részvéltenség között történt, (a közönség a szenátus ülésére tolt), a következőket mondta:

— **Cselekvési szabadságunk biztosítása és minimális érvényesítése érdekéből nekünk most sorompóba kell lépniük, esetleg semlegességünk érdekében arra is készen kell lenniük, hogy közvetlenül részt vegyünk a népek csatájában. Nem akarunk hódítani, — mondotta hipokrita szemfogatással az elnök, — sem előnyöket szerezni, sem olyanra nem törekedünk, amit más népek rovására érhetnek el (?)**

Wilson a kisebbség terrorja ellen panaszkodik.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A kongresszus ülésének bekezdése után Wilson kijelentette, hogy 531 tagja közül a kongresszusnak 500 cselekedni hajlandó, de a szenátus tagjai közül 11 elhatározta, hogy megakadályoz minden határozathozatalt. Az óriási többség tehetetlen a kisebbség terrorja ellenében. Ez az állapot tarthatatlan. A külföldön az a benyomás, hogy más kormány felépítene a kisebbség ellen

és a többség akaratát keresztülviheti. Ez ellen egyetlen védekezés van: a **hásszabályok megváltoztatása.**

A helyzet komolyabb, mint sem hiszik. Az elnök kezéből az intézkedés jogát kiesvarni lehetetlen. Régi szabályok mondják, hogy nem szabad intézkedni olyan állammal szemben, amely az Unióval békés viszonyban áll. Németország még nem áll hadi viszonyban az Unióval, de a buvárhajók mégis felfegyverzett hajók.

Bapaume-ot kiűritették a németek.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik a Reuter ügynökség: *Bapaume-ot a németek kiűritették. Az angolok nem szállották meg a kiűritett várost, mert a németek Bapaume-ot zárótűz alá vehetik.*

Conrad az olasz fronton.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Az Estnek jelentik Luganóból: Az olasz lapok megvannak győződve, hogy Hötendorfi Conradot az olasz fronton fogják alkalmazni, hogy döntő csapat mérjen az olasz offenzívára. A Secolo szerint Conrad a háboru legdöntőbb pillanatában, mint Olaszország elkeseredett ellensége veszi át a főparancsnokságot.

Az olasz lapok örömmel fogadták Conrad felmentésének hírért, később mikor nyilvánvalóvá lett, hogy az olasz frontra kerül, elkedvetlenedtek. Emlékeztetnek arra, hogy Ferenc Ferdinánd mellett 1908-ban és 1911-ben megrohanni készült Olaszországot.

Apponyi a kettős monarchia választójegyzékéről.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Apponyi Albert gróf a monarchia választójegyzékéről a következőket jelentette ki:

— **A jegyzék érvel és okfejtéssel helytálló és cáfolhatatlanok, hipokrizis lenne, ha Amerika elutasítaná.**

Anglia és Svédország konfliktusa.

Budapest, márc. 6. (Saját tudósítónktól.) A berni National Zeitungnak jelentik Stockholmból: A svéd külügyminiszter kijelentése szerint Svédország külpolitikai helyzete gazdasági kérdések miatt igen kiélesedett.

Uj terv a nyugati offenzívához.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) A Corriere della Serenak jelentik Párisból: A francia hadvezetőség a nyugati front mozgó harcainak taktikájáról új tervet dolgozott ki. Ezért az entente tervezett nagy operációi néhány heti halasztást szenvednek.

Wilson klotürje.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentí a Reuter: A szenátus holnap délelőtt fél 11 órakor ülést tart. A napirenden szereplő egyik tárgy: Uj szakasz beillesztése a házzsabályokba, amely lehetővé teszi a vita bezárását.

Amerika provokálja a háborút. Intézkedések a buvárhajók elpusztítására.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: New-yorki távirat közli, hogy a jövő héten kisebb csoportokban több amerikai hajó fut ki a tengerre. A hajók nevét és számát nem közlik. Lodge szenátor kijelentette, hogy a kereskedelmi hajók kapitányai azt az utasítást kapták: Minden ellenséges buvárhajóra, mihelyt észreveszik, azonnal löni!

Berlinből táviratozzák: A Vossische Zeitung jelentí: Az amerikai kormány a kereskedelmi hajók felfegyverzésén kívül azt tervezi, hogy őrzáratokat szervez amerikai hajókkal a veszedelmesnek jelzett tengeri utvonalon. Az őrzáratokat egy romboló-flotta fogja végezni, azonkívül a buvárhajók megsemmisítésére épített hajók.

Meghiusult előtörések.

Keleti harctér. Budapest, március 6. (Hivatalos.) Volhyniában orosz előtörések megheiusultak. Brzezanytól délre az oroszok éjjeli rajtaütését visszavertük.

Mozognak az olaszok.

Olasz harctér. Budapest, március 6. (Hivatalos.) Az erős csapatadékok általában akadályozta a harci tevékenységet és a San-Pelegrino völgytől északra is megszakította a harcot. Éjjel ismét aknatüzelést indítottak portabella-i állomásunk ellen, az olaszok támadási kísérleteit zárótűzünkkel megállítottuk. Az ellenségnek a Colbsican ellen intézett meglepő rohamát kézigránáttal visszavertük. Ma reggel az ellenség a Monte Pie előtt nagyobb robbantást hajtott végre, állásaink azonban sértetlenek maradtak.

Délkeleti harctér. Budapest, március 6. (Hivatalos.) Nincs jelentenivaló **Hófer.**

Körülzárás valamennyi arcvonalon.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Genfen át jelentik Pétervárról: Az entente pétervári konferenciája befejezte munkáját. A régebbi tanácskozásait folytatta. A konferencia határozottan hozzájárult, hogy az ellenséget valamennyi arcvonalon körülzárhassák és ezzel olyan feltételeket teremtsenek a harcnak, amelyek a győzelem óráját közelebb hozzák.

Merénylet készült Wilson ellen.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Hágai jelentés szerint Hobokenben egy készülő bombamerényletet fedeztek fel. A letartóztatott merénylőt azt vallotta, hogy Washingtonba akart utazni s ott Wilson ellen merényletet követett volna el.

Elsülyedt a Perseus.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A 6728 tonnás Perseus angol gőzöst elsülyesztették.

Hófuvás a nyugati fronton.

Berlin, március 6. A nagyfőhadiszállás jelentí:

Nyugati harctér.

A Somme jobb partján a tűzvétség harc hevessége este felé fokozódott. Az angolok pergőtés után Bouchavesnestől keletre ismét támadtak. Támadásukat visszavertük, egy másik támadásukat pedig megsemmisítő tüzeiésünkkel megheiusítottuk.

A többi harcvezési szakaszokon a hófuvásban esekély volt a tűzvékenység, felderítők, akik megállapították, hogy a franciák állása a Courriere erdő mellett az általunk ott elfoglalt vonalakkal szemben húzódik, még 15 foglyot szállítottak be.

A Kelemen-hegységben támad az orosz.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege. Az oroszok éjjeli támadása állásaink ellen Brzezanytól délkeletre megheiusult.

József főherceg vezérezredes harcvezetése. A Kelemen-hegység lejtőin az Erdős Kárpátok déli részében több orosz századot, amelyek élénk tüzelés után állásainkat megtámadták visszavertük.

Mackensen vezértábornagy hadserege. A helyzet változatlan.

Macedóniai fronton

Az Ochrida és a Prespa tó között egy francia tábori őrsön rajtaütöttünk és elfogtuk.

Ludendorff, első főszállásvezető.

Czernin külügyminiszter Budapesten.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Presse holnapi száma szerint a király 9 én Budapestre jön. Itt tartózkodása alkalmával a külpolitikát érdeklő megbeszélések is lesznek, ezért vele együtt Czernin külügyminiszter is Budapestre érkezik.

Szünetelnek a francia gyorsvonatok.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónktól.) Torinóból jelentik: A Stampa szerint Franciaországban a nagyobb távolságokat szolgáló vasúti összeköttetésekön kívül elsejétől kezdve az összes gyorsvonatokat megszüntették.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

A cipész-szakosztály nyilatkozik.

Vasárnapi számunkban cikket közöltünk egy magyar szélhámosról s általában a szélhámosokról, mire kinyitott a Nagyváradi Napló fiókja s napvilágot látott a „nagyváradi cipész-szakosztályának“ nyilatkozata.

Valószínű, hogy e nyilatkozatot azok szövegezték meg, akik közül (legalább négynek kell összeállni, hogy egy értelmes mondatot megértsenek. Mi, mint olvasóink emlékeznek, a hivatalnok helyzetét a szusterével, a béresével s a papok közül a káplánok sorát hasonlítottuk össze. A hivatalnokok, papok és a béresek nem jelentkeztek, véletlenül s akaratlanul a szusterek tyukszemére léptünk.

Felvilágosítjuk a politikai cipészeket, hogy ne adjanak hibávaló tanácsokat a bírónak és ügyészeknek, mert azok már a Bírak és Ügyészek Egyesületében rendelkeznek egy szervezett központtal, a vármegyei tisztviselők is, a városiak is, a díjnokok is. Sokkal jobban tennék, ha tanács helyett, amelyre később keltek fel, mérsékelt áron készítenék el azokat a munkákat, amelyeket nem bír a hivatalnokki rend megfizetni s épen az ipari munkálatok horribilis drágasága s a kereskedelem visszatérési miatt került a magyar középosztály a pusztulás elé.

A cipésmunkák árdrágításairól tehát ne igen beszéljen a „szakosztály“ elnevezés alatt nyilatkozó néhány szakács, mert ha nem is mindnyájan, de igen sokan ludasok abban, hogy a közönség a háboru után rendezendő nagy számonkérésből a cipész szakácsok jó részét nem felelti majd ki. Egyik laplárnak már egyszer igen hevesen leesded a szenteltvizet a szusterekről, s akkor haligattak, azóta, ugylátszik, mesészebbek lettek. Hát ha mi egyszer kinyitjuk a fiókjainkat s elkerdjük közölni a panaszokat s a közönség kinyitja a száját s elmondja a cipőfalpalások elképesztő részleteit, akkor nagy mosakodást lát majd a közönség. Hogy pedig panaszt tenni a konjunktuurás iparosok ellen kötelesség, erre Tisza István miniszterelnök hívta fel a közönséget, azaz, hogy aki panaszt tesz, elősegíti a tisztogatás munkáját.

De ez kell is. Szarveszt Trablóbandák forszogatták eddig ezt a háborus gyötrelmekből megtepett országot, ennek hivatalnoki testületét, szegény embereit. El háborus hiénák, a belső ellenég ellen csak a papság és a sajtó küzdött. — S mikor szemtelenül (az eredeti szöveg szerint) azt kérdik, „kinek van szüksége papra?“ és találatlanul viccelődve a papokat is akarják ültetni arra a háromlábú székre, amelyen olyan sokan érdemtelensül ülnek s hitorolják az iparos tisztas nevét, figyelmeztetjük e szűk látókörű, meglomalt pusmogó szustermestereket, kik nyilatkoznak, hogy nagyon is szükség van ma a papságra, amely a

kapzsi nyereszkedés, a mások szorult helyzetének kihasználása, a zsarolások, munkauzra és lelkiismeretlen árdrágítások idejében emberien gondolkozásra, a fosztogatási vágy megfékezésére s magasabb erkölcsi emelkedettségre igyekeznek rábírni a hitvány ösztöneikben fékezhetetlenül elvadult embereket. Ó nagyon is kell most a lelkes s a vad ösztönű embereknek, egy talp kibontásért 100 koronát szeméremtelensül követelő szustereknek (a kamara 60 koronára becsüli!) egy talp felszegerésért 22 koronát felszámító fuszereinek. Most a boltok, ipartelep, műhelyek jórésze ragadozók lésske lett, kellene a pásztorok, akik e megkerült, becsutelen farkát, ha kell, erőteljesebb eszközökkel is, visszatérítsék a rendes utra s a becsületes gondolkozásra.

A szakosztály kinek a nevében nyilatkozik: fel kell vetni a kérdést: a nyuzók nevében e, akik nem ismernek sem Istent, sem embert, vagy a tisztességes iparosok nevében, akik bizonyára távol állnak a papokról mondott mosdatlan szavaktól s invocációtól.

A cikkirő egyébként nem veszi fel a nagy lépést, amely nyilatkozatából kikibál. A cikkirő nem szuster, aki máról holnapra harudik, hogy kész lesz a munka s kiknek szavahihetősége közmendáscossá vált.

A cikkirő a szellemeskedő utalást a béresi állásra egész helyesnek tartja, bár még ott se találhat olyan ökröt, amely nem jajdul fel, mikor a bőrért nyuzzák a derék szusterek.

Borsos Géza jegyzőt felmentették.

A papfalvai hadsegélyesektől felvett jutalékok ügyében tegnap befejezte a törvényszéknek Ember Géza táblabíró elnöklésével itélkező tanácsa a bizonyítási eljárást a Szokolay Gyula dr királyi ügyész a védőt elterjesztette. Medvigy Gábor dr védő kifejtette, hogy a jegyző közben-hőbontásban kiment Bodorosra a nép kívánságára.

Itt a nép zsarolásáról szó sincs. A főszolgabíró átirata azt mondja, hogy Borsos jegyzőnek utalálánya volt ebben az ügyben, ez nem felel meg a valóságnak. A hivatalos Magyar Közigazgatás válasza és a költségvetés igazolja a jegyzőt. Felmentést kér.

Perián János volt segédjegyző előterjeszté, hogy a főszolgabírónak kötelessége lett volna figyelmeztetni, mi szabad, mi nem.

Oczelák András: Napszámokat mulasztott, míg a hadsegélyesek ügyében járt. Ó elfogadta, amit adtak.

A bíróság a vádlottakat felmentette.

A bíróság a jegyzőkre vonatkozóan megállapította, hogy jchizeműben, bűnöző szándék nélkül, s lap közleményében meg

bizva jártak el s a miniszteri rendelet nem írja elő, hogy a nyugta kiállítását ingyen kell teljesíteni. Konstatálja a bíróság, hogy Borsos csak szoktól vonta le a fuvart, s kik előnyben részesültek az által, hogy nem kellett a segélyért Papfalvára menniük. A bírak pedig jogosan szedték a díjakat, mert nagyobb utat tettek a hadsegélyesek érdekében.

Az elfogadott összeg se jutaléknak se ajándéknak nem tekinthető. A jegyzőket a felvett díjak a végzett magánmunkálatokért megillették, arra pedig nincs törvényes rendelkezés, hogy utazni, fáradozni tartoznak a községi bírak díjazás nélkül.

Szokolay Gyula dr kir. ügyész a felmentés miatt semmiségi panaszt jelentett be.

Dús László kérelme.

Az Uj Nagyvárád tegnap cikkben tette szóvá Dús László kérelmét, amit a városos intézett. Azt kérdi, hogy meghallotta e a Kath Kőr, a püspök és a káptalan a Dús László segélykiáltását? Ez a cikk félreírta Dús Lászlót.

Dús László nem könyöradományt kér, — talán el sem fogadná, — hanem az öt megillető jutalmat kéri a városól, amelynek érdemes szolgálatot tett s bizonyára megérdemli, hogy mostani helyzetében ne késsen a jutalmazással az a város, melynek élete egész munkáját szentelte.

A Dús László büszke leike nem tört még meg, hogy könyöradományért esedezzen. Erkölcsi kötelességről van szó, amit egy előregedett munkás kér a munkaadójától.

Ne tessék ártterelni az ügyet hamis vágyára. A város sem engedheti, hogy egy annyi érdemet szerzett tisztviselője könyöradományból enyhítse nyomorát, mert ez megalázó volna nemcsak Dús Lászlórs, hanem a városra is. Ami pedig a jótékonyságot illeti, azok, akikhez a cikk figyelmeztetése szól, sohasem késtek el segítségükkel s nem szorultak kitanításra ebben a tekintetben.

Mielőtt az Uj Nagyvárád erre gondolt volna is, a püspök és a káptalan már teljesítette az ő kötelességét. És az Uj Nagyvárád? Teljesítette e kötelességét, adott-e részvényeket azoknak, akikről átvett a részvények árát? Ugy tudjuk, hogy nem, mert akkor nem követelnék a részvények kiadását.

* Gyönyörű rózsás aró a nő legszébb dísz. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apoló“ drogeriájában Nagyvárád, Rákóczi-ut 7/B. Rimánóczy-palota.

Első nagyváradi lóhús-vendéglő!

A t. közönség becses tudomására hozzuk, hogy a mai nyomasztó drágaság némi enyhítésére a „Világözepe“ e. vendéglőt (Bethlen-utca 13. szám) kizárólag lóhús-vendéglővé alakítjuk át s azt f. hó 11-én ünnepélyesen megnyitjuk. — Kifünő sülték. — Orosz árak! Tisztelettel Szabó Emil és Stolcz Henrik.

Mit tárgyal a város.

A csütörtöki közgyűlés tárgysorozata.

Holnap, csütörtökön tartja Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága közgyűlést. Ez alkalommal néhány fontosabb dolog is kerül a közgyűlés elé.

Mindjárt a közgyűlés elején bemutatja a tanács Szurmay Sándor honvédelmi miniszter leiratát, amelyben kinevezését tudatja.

A központi választmányban betöltik néhai Rádl Odón helyét.

Beterjesztik a vigalmi adóról szóló szabályrendeletre vonatkozó miniszteri leiratot, a sz. életbeléptetésre vonatkozó intézkedéseket.

A tanács javaslatot tesz, hogy a törvényhatóság feliratban kérje a kultuszminisztertől a kulturálopola céljaira az állami hozzájárulást.

Előterjeszt a tanács Hegedűs Nándor indítványát, Nagyváradnak a II. lakbérosztályba helyezése tárgyában.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. A város polgármesterének jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.
2. Tanács, mint áll. vál. javaslat Szurmay Sándor m. kir. honvédelmi miniszter ur kinevezése alkalmából leendő üdvözlése tárgyában.
3. A Központi választmányban Rádl Odón elhunytával megüresedett tag-sági helynek betöltése.
4. M. kir. belügyminiszter ur leirata a vigalmi adó szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
5. Tanács, a terhes szokasokról való költségekéről alkotott szabályrendeletet a kormányhatósági kívánsághoz képest kitagított alakjában tárgyalás és elfogadás végett beterjeszti.
6. Nagyváradi város közigazgatási bizottsága a város közigazgatásának az 1916 évi II. félévi állapotára vonatkozó jelentését megküldi.
7. Tanács, mint áll. vál. javaslat a könyvtár palota létesítése érdekében a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz állami segítség megadása iránt felirat intézése tárgyában.
8. U. a. javaslat a villamos műalkalmazottainak háborús segélye tárgyában.
9. U. a. javaslat Békény János könyvtári segéd örökösletléljének felemelése tárgyában.
10. U. a. a Royál kávéház bérbeadására megkötött szerződés jóváhagyás végett beterjeszti.
11. U. a. Hegedűs Nándor tvhb. tagnak Nagyváradi városának a II. lakbérosztályba leendő soroztatása érdekében benyújtott indítványát javaslat a képosán beterjeszti.
12. U. a. dr. Részó Mór tvhb. tagnak néhai dr. Berkovics Ferenc nevével utolnevezés iránt benyújtott indítványát javaslat a képosán beterjeszti.
13. U. a. javaslat Ellenés Róza községi kötelekbe való felvétele iránt.
14. Lukács Odón főjegyző bejelentése arról, hogy a Nagyváradi Sörgyár Rt. igazgatósági, a Nagyváradi Takarékpénztár Rt. pedig felügyelőbizottsági tagjává választotta és hogy a Nagyváradi Hitelbank Rt. nál betöltött igazgatósági tagságáról lemondott.
15. Juricskay Barna tanácsnok bejelentése arról, hogy a Bihar megyei Takarékpénztár Rt. felügyelőbizottsági tagjává választotta.
16. Dr. Mayer László t. főorvos bejelentése arról, hogy a Nagyváradi Takarékpénztár Rt. felügyelőbizottsági tagjává választotta.
17. Fizetési előleg iránti kérelem.

* „Korona szappan-por.“ Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden eseményen a törvényszéki vegyészeti tanúleltvény. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria“ Nagyváradi. Telefon 13-02.

Házatlan Péter

Van itt nálunk Váradon az elégnél is több. Ha az ember végig lapozza egy-egy utca telekkönyvét, alig talál banktehermentes házat. Vagy egészen, vagy legnagyobb részben, de legalább fél vagy egyharmad részben a bank sz. ur a háztulajdonosokon. Azt a régi vicében szereplő bécsi „Iváza“ nevű gazdag urat nálunk „Bank“ néven ismeri a boldogtalan boldog halandó.

Házatlan Péter és Földetlen János megörökítése erkölcsi kötelesség: különösen azoknak, akik még ma is győtelem nélkül tudják leélni földi gyarló életüket, — mert az a két kiváló hős, a nőia Sabác ostromnál összetalálkozott, szóta 3 nyár és 3 tél nappalán és éjjelén, minden fronton együtt harcoltak és harcolnak „Üdfejjét Jóska-val“ és „Csakaféjjét Gáborral.“

Őit vannak ők mindenütt, ahol ez az angol kapzsiság, — ez az angol páns, — ez az angol banknak a berlini bank versenyétől való félelme, — ez az ördögi lakú „Grey“ által felidézett vérszivatar legiszonyuban tombol.

A „Roszseb“ ezred, meg a „Súly egye meg“ ezred nem ismer különb legényeket a gáton, mint Házatlan Péter és Földetlen János, akik nem annyira a választójogra tartanak igényt, mint inkább arra az 50 hold földesekére, ami a Duna mentjén végig az ő és társaik nevére lesz írva örökülajdon gyanánt.

Ha a Duna alsó folyása vidéke is olyan jó magyar tanya rendszerrel ékeskedik, mint a Tisza mentje, soha sem kell féltetni a magyart, — mert a magyar paraszt az életétől könnyebben megválk, mint a tanyájától.

Hogy vita ne essék „Házatlan Pinkász“ számára ajánlok egy megszívlelendő elbárást.

Vágják le gyönyörűségesebbnél gyönyörűbb copfjait, — tincsesiket a toloncolják el őket Ausztriába, az vendégeskedjenek már itt nálunk, mert mi ugy vagyunk már a „Zebrák“ elődiakkal, hogy „mihelyt vendég, — mindjárt menjenk.“

Részük alkalmával összefogdoszák a különféle gyanús eszközökkel dolgozó csavargókat és eltoloncolják őket illetőségi helyükre, szonmódon fogdoszák csak össze ezeket a nyílt eszközrel, a péással ellenük dolgozó hivatalnokokat, megélhetésüknél megnehezít, sőt veszélyeztető idegeneket a tanyák őket túl a Lajthán. — Padlások, pincék, boltok, kamrák a mindenfélte titkos rugók képezik az általuk összehalmozott dolgok piszkos tárházát a az anyag felhalmozással, árfelhajtással már már torokukra tessék a kést.

El kell velük bánni körlehetetlenül, nem érdemelnek elnézést.

Helypoli illetőségi zsidó polgártársaink éppen úgy fognak örülni ezen piteák, szilpilyok lehetetlenül tételén, mint jó magunk, mert hiszen ők is együtt szenvedik, érzik a ninestelenséget édes mindnyájunkkal.

Zsidó polgártársainkat mindenben egyenlő elbírálásnak tartom magammal, csak lássam, hogy ő is azt az ideális szociális jóvót óhajtja, amit én. — Igaz, hogy kevesebb procent áldozza életét jóvót „Ezerévünk“ boldogságáért, de ezt én csak annak tudom be, hogy ők a legifjabb, az új magyarok.

Ha századokon keresztül belőlük rögződik a házmas halom és négy folyó által ábrázolt édes baba szeretete, ők is egy sorban fognak küzdeni a tösgyökerez szegedi, debreczeni, somogyi stb. magyarokkal.

Kovács János.

A város kövezet-vámszedési joga.

Megvámolják az itt feladott árukat is.

Nagyváradi város még 1915 évi október havában felterjesztésben kérte a kövezetvám-nak némi emeléssel való újabb engedélyezését. Azóta várta Nagyváradi városa a jóvá hagyást.

A kereskedelmi miniszter tegnap érkezett leiratában értesíti a várost, hogy a kövezetvám díjszabást, a közgyűlési határozatban felsorolt változtatásokkal, közgazdasági szempontokból engedélyezhetőnek nem találta.

A leirat szerint jobban szeretné a miniszter közgazdasági szempontból, ha a vasutállomásokon gyakorlandó vámszedési jogot az eddigiektől eltérő módokat mellett kélvelmezné Nagyváradi városa.

A vasuton való vámszedés mai módja ugyanis — hogy csak a vasuton leadott (érkező) áruk vámkötelesek, — nem egészen méltányos és igazságos. Helyesebb és megfelelőbb volna a miniszter szerint az a megoldás, ha a vasuti állomásokon nemcsak a leadott (érkező), hanem a felsodott áruk is megvámoltatnának.

A jelenlegi megvámolási rendszer mellett ugyanis a feladásra kerülő áruk az érkezéssel szemben jogosulatlan előnyben részesülnek, holott a feladott áruk a vasuti állomásra való szállítáruk alkalmával éppen úgy igénybe veszik a vámiüggyat, mint a vasuti állomáson leadott és onnan elszállított áruk. Ez ellenkezik az egyenlő elbánás elvével.

De a törvény szerint is a vámszedési jog a vámtárgy használata fejében gyakorolható s így törvényes követelmény, hogy mindazok, kik a vámtárgyat használják, megvámoltassanak.

Egyesrűsítés és könnyebb kezelhetése szempontjából előszerűnek és kívánatosnak tartja a miniszter, ha nem taxative felsorolva, hanem árucsoportonként állapították meg a díjtételek és pedig az áruk teherbíró képességük és annak figyelembe vétele mellett, hogy fontos élelszükségleti cikkek.

Ajánlja a fenti módokat azért is a miniszter, hogy így kisebb díjtételek mellett is elérné a város azt a jövedelmet, melyre a vámtárgyak építése, fenntartása és kezelése végett szüksége van.

Ha így akarná gyakorolni Nagyváradi városa a vámszedési jogot, az nem ítőkönök nehézségbe s erre az engedélyt, kellőm felszerelt törvényhatósági határozatban kérje.

Azt hisszük, Nagyváradi városa nem fog késmi, hogy ezt a kérelmet mihelyt felküldje a miniszterhez.

* **Felhasználható HOKIN** biztos szar-
Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag
Farkas István Apolló drogeriájában Rád-
kóssy-ut 7/B.

Mit mondott az asszonyvásári református pap?

Bakos József asszonyvásári református lelkész 1914-ben Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolása után az ügyesség vádjára szerint a következőket mondta:

— Régen ki kellett volna irtani az iragvát is. Gyűlölte a magyar és a kálviniást.

A törvényességi tárgyaláson azzal védkezett a ref. lelkész, hogy az „ilyen magyar- és kálviniastellenes érzelmeket kellene kiktatni”, így értette a kifakadását. A törvényességi erre 500 korona pénzbüntetésre ítélte a királyi ház tagjainak megsértése miatt.

A királyi tábla tegnap Harmathy Károly kuriai bíró elnöklésével tárgyalta az ügyet s Baróthy Pál főügyészhelyettes és Medvigy Gábor dr. védőbeszéde után a törvényességi ítéletét helybenhagyta.

HIREK

A Kath. Kőr harmadik közművelődési estélya.

Pénteken, a hó 9 én tartja a Kath. Kőr harmadik közművelődési estélyét a Szent László teremben. A Kőr irodalmi és művészeti szakosztályának rendezősége ezen alkalomra is magas nívón álló műsort állított össze.

Az estélyen Mellau István tanítóképzőintézetű tanár fog beszélni, akinek kiváló szónoki tehetségét és jeles képzettségét a Kath. Kőr közönsége már ismeri.

Közreműködik a pénteki előadáson Tóth Bernáta áll. kép. okt. zenetanár is, aki egy jeles ének-növendéköt, Jakabffy Rózsit kíséri zongorán. Ezenkívül a Fischer zenekola két tehetséges növendéke, Hoffmann Zoltán és Czeglédy Emma előadnak két klasszikus négyesest.

Az estély főnyomója lesz Vojkó Péter hegedűművész, a honvédeknek szóló társulatának művészeti hegedűjátéka, aki ezen alkalommal három kisebb hegedűkompozíciót fog bemutatni. Az estély, mely teljesen ingyenes, pontban 5 órakor kezdődik.

A királyi pártközi békét kíván. Budapesti tudósítónk jelenti: A királyi eskü-törtéket Budapestre érkezik. Budapesti tartózkodása alatt hír szerint az ellenzék több tagját is fogadni fogja. Politikai körökben beszélik, hogy több parlamenti vezérférfi meghívást kap kihallgatásra, mert a király tájékozódni akar a parlamenti helyzetről. Az audienckiák célja: a pártközi béke helyreállítása.

Tisza Póstyénben. Budapesti tudósítónk telefonálja: Tisza István miniszterelnök Póstyénbe utazott Tisza Lajos gróf meglátogatására. Szerdán visszatér a miniszterelnök Budapestre; ahol minisztertanács lesz.

Vilmos császár Conradnak. Berlinből jelenti: Vilmos császár hőtendorfi Conradnak a Pour la Mérite rendjéhez a cseréket adományozta.

* Az Urleányok Mária Kongregációja ma, szerdán délután 5 órakor gyűlést tart a Szent László menedékházban.

* Kitüntetett huszárörnag. A királyi Etvekarosai Lukács Kálmán honvédszázados parancsnokának a Ferencz József-lovagrend keresztjét adományozta a hadi-ékitményekkel. A kitüntetett őrnagy a háború kitörésekor a nagyváradi vasutbiztosító osztály parancsnoka volt, mely állásából az első háború kezdése után egyik délvidéki városba került fontos megbízatással, melynek sikeres elvégzése után lett a lábadózó osztály parancsnoka. — Múltán megérdemelt kitüntetése Nagyvárad társadalmának széles és előkelő körében ósziante örömet keltett.

* A Kath. Kőr vezető estélya. Dr. Szabó Vendel teológiai tanár tartott tegnap este előadást a Kath. Kőr vezető estélyén a katonák front mögötti életéről. A lövészárkok népeiről beszélt a tudós tanár, aki maga is részt vett, mint katonalelkész abban a diadalmas előnyomulásban, amiben katonáink Uzsektől a Bugig hajtották maguk előtt az oroszokat. A front társadalmának saját külön lélekszáma van s különleges társadalmi élete, mely sokszor meghatározó, néha derűs epizódokban nyilvánul. Ez az élet rendkívül érdekes, különösen egy-egy kiváló előadótól hallva, mint dr. Szabó Vendel. Beszélt még a francia harctér német katonáinak életéről a front mögött a pompás vitelt képekben mutatja be a mi hadseregünk és a német katonák életét. Az érdekes előadást nagy közönség hallgatta meg s tapsolta meg.

* Az adóvallomások. Az új adó törvényekben megkövetelt vallomásokot a hónap végéig kell beadni az adóhivataloknál. Vallomást adni mindenki tartozik, akinek 10.000 koronánál több jövedelme és 50.000 koronánál nagyobb vagyona van. Ezek jövedelmét, illetve vagyonszót fognak fizetni. Viszont hadinyereségadó alá esnek mindazok, akiknek 13.000 koronánál nagyobb jövedelmük volt az 1915-16. években, vagy ezek valamelyikében tekintet nélkül arra, hogy a békeidőben, élvezett jövedelmekkel szemben mutatkozó jövedelm-többlettel a háborús viszonyokkal összefüggésben volt-e, vagy sem? Aki vallomását be nem adja, az adónak 25 százalékságig terjedő bírságot fizet az adón kívül. Sőt a hadinyereségadó törvény 100.000 koronáig terjedő bírságokat állapít meg. Ajánlatos tehát minden érdekeltnek vallomási kötelezettségének kellően eleget tenni.

* Az Újvárosi Takarékpénztár mérlegét mai számunk közli. Az intézet kis keretében bár, de előnyösen és szolidan teljesítő közgazdasági hivatását és a gazdasági életükre súlyosan behatoló nagy világválság alatt is derekasan kiállotta a nagy idők megpróbáltatásait. Pásztor Ferenc vezérigazgató az akaratot vezetésével az intézet az egész vonalon kellő óvatossággal és körültekintéssel járt el a jelen sikeresített dolgozott, hanem azon igyekezett, hogy megerősítve magát, a békeidővel okvetlen beköszönő fellendülés korában minél biztosabban kezd hessen hozzá a produktív munkássághoz. A mérleg adatai szerint egyébként 26710 korona 98 fillér nyereségből az intézet 11989 korona 54 fillért leírásra fordít s az így mutatkozó 14721 korona 44 fillérből tartalékját 1840 koronával gyarapítja és egyéb dotációk összköltsége után részvényenként 5 korona osztalékot ad.

* Belányi Imre kitüntetése. Belányi Imre, a nagyváradi villamosmű volt igazgatója már hosszú idő óta mint méltóságos harcol a törökországi harctéren harcoló csapatoknál, ahol kiváló szolgálataért nemcsak kedvelik, de már több kitüntetésben is részesült. Jelenleg Diarbakr törökországi város katonakórházában fekszik betegesen. Legutóbb ismét szép kitüntetésben részesült Belányi Imre. Hasznos és eredményes működéséért a törökfelhóddal tüntették ki s a német parancsnok személyesen tüntette mellé a kitüntetés jelvényét. A kórházban felebbvalói állandóan látogatják s szeretettel veszik körül.

* Halálozás. Nagyvárad egyik közfelföldi állított derék iparos polgára: Jakab Pál pintér-mester hétfőn éjjel, rövid szenvedés után elhalt. Bánatos nejlön kívül kilenc gyermeke állják körül a vársírtján elhunyt derék polgár kihűlt tetemét. Temetése ma, szerdán, március 7 én délután 3 órakor lesz a Csengeri utcai gyászháztól. A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak mély fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett legjobb férj, édesapa, após, sógor és rokon Jakab Pál folyó hó 5 én este fél 10 órakor életének 55 ik, boldog házasságának 29 ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétel után elhunyt. A megboldogult drága halott földi maradványait f. hó 7 én d. u. 3 órakor fogask Csengeri utca 8 sz. gyászháztól a rom. kath. egyház szertartása szerinti becsentelés után az olasz temetőben örök nyugalomra tették. Az engedelmős szentmise áldozat f. hó 8 én d. e. fél 8 órakor fog az olasz plebánia templomban az Eggek Urának bemutatni. Mely végkiintetéséértelre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelttel meghívattak. Nagyvárad, 1917 március 6. Az örök világozás fonyeskedjék nek! Özv. Jakab Pálné szül. Neninger Róza neje. Jakab József, Jakab Margit férj. Várady Lajosné, Jakab Gizella, Jakab Pál, Jakab Annuska, Jakab Kálmán, Jakab László, Jakab Janika, Jakab Zoltán gyermekei. Várady Lajos veje. Neninger István és gyermekei. Özv. Novák Ignác és gyermekei, özv. Kies Vilmosné sógora és sógor-női és számos rokonok.

* Bajok a kártyaadósság behajtásából. Ily című közleményünkben közöltük a Mezey Ákos törvényszéki jegyző fejelemi ügyében a kir. tábla tárgyalását. Közleményünknek a Mezey Ákos kihallgatásáról szóló része félreértésre adhatott okot. A tényállás a következő: Istvánffy István-nét Sztachó Károly bíró kísérte fel Bajor Antal járásbíróhoz s Istvánffyné. átadta Bajor vezető járásbírónak azt a féjének szóló levelet, melyet Mezey Ákostól féjje távollétében kapott. Ezután az ügy a fejelemi utra terelődött és erre Mezey Ákos a polgári per megindításától elállott.

* A postai csomagforgalom korlátozása. Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a közönség tudomására hozza, hogy a kereskedelemügyi magyar kir. miniszter ur távirati rendelete szerint folyó hó 13-ától kezdve további intézkedésig, Ausztriába és Boszniába csak szükséges csomagok, élelmiszer és pénztartalék küldemények adhatók postára. Más tartalmú csomagokat a nagyváradi postai igazgatóság körletébe tartozó postahivatalok csak egy-másik közti forgalomba, továbbá a kolozsvári, temesvári és kassai igazgatóság körletébe s végül Csongrád, Jásznagykuvaszolonok és (Budapest kivételével) Post vármegyékbe vehetnek fel. Nagyvárad, 1917 február 28-án. Rendőrkapitányi hivatal.

Igazságszolgáltatás.

Menkes Lipótné és Nuszbaum Gyuláné bűnügye. Ma tárgyalja a törvényszék Menkes Lipótné és Nuszbaum Gyuláné bűnügyét, akiket bűnpártolással vádol a királyi ügyészség. A vádlottaknál, akikkel egy, a katonasághoz utalt főhadnagy ügye is vonatkozásban van, rejtette el Menkes Lipót katonai élelmiszeri förtéket azokat a pénzeket, amelyekről a vád az állítja, hogy vesztegetésből eredtek. Az ügyet rendező tanács tárgyalja, Szöllösy Gyula tanácselnök vezetésével, a tanúként Menkes Lipót förtéket idézte be a törvényszék. A tárgyalás nyilvános lesz, mert erre nézve a gyorított ügyek szabályai nem vonatkoznak, a tárgyalás nyilvánossága csak a közérközlés és a közrend érdekében korlátozható. Külömben is ezen ügy mellékhatása az ismert s már lefolytatott hadseregszállítási és vesztegetési ügyeknek. A védelmet Medvigy Gábor dr és Lengyel Zsigmond dr ügyvédek látják el.

Legújabb táviratok.

Hollandia felfegyverzett angol hajót nem fogad be.

Budapest, március 6. (Saját tudósítónkól) Horok van Hollandba a Melissa nevű angol hajó érkezett, de félóra múlva távozni volt kénytelen, mert fel volt fegyverezve.

IRODALOM

A Társaság a következő változatot tartalmazni jelent meg: Arany: Körmendy Viktor. Arany: Lampérih Géza. Kveterke: Zilahy Lajos. A dihérdői károkok: Y. X. A szabadjegy: Egy ujságíró memoijából. A bécsi Jockey Club. Hófhérke a hét törpe: Pokoray Margit. Szászország (Elbeszélés): Lázár István.

A Cél legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: Ralfay Sándor: Új jövő küszöbén. A románság és a magyarság helyzete Erdélyben. Lízka Viktor dr. A meghatározott és a változó kapcsolatok államok között. Konverziója. Közgazdaság. Mezey Gyula: Szabadkereskedelem vagy védővám? M.: Figyelmreméltó beismérések. M. Gy.: Mezőgazdasági vagy üzemi. L. Szemle: Innen onnan. Irodalom, Művészet. D.: Arany János.

NYILTTÉR

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseink és jó barátainknak, akik áldott jó feleségem, illetve szerető édesanyánk elhunytá alkalmából részvételük kifejezésével fájdalomukat enyhítették, fogadják részvételükért forró köszönetünket Nagyvárad, 1917 márc. 6.

Andriiska József és gyermekei.

VIGADÓ mozgószínház
Szerda
Az oltólt
dráma 4 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepponon 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgószínház
Szerda
A reménysugár
színmű 4 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepponon 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ mozgószínház
Szerda
A gazdagember felesége
dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepponon 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

Olcsó Heti árjegyzék: árak.

Vizespohár csiszolt üvegből	25
Boros pohár csiszolt üvegből	20
Likörpohár csiszolt üvegből	30
Befőttes tányér csiszolt üvegből	40
Teásészke fehér finom porcellán	90
Mocacsészke színes finom porcellán	80
Majolika gyümölcs tányér színezve	60
Kávészupor színes finom porcellán	60
Gyermeksupor színes finom porcellán	40
Színes festett vizespohár aranyozással	80
Gyermek fülespohár csiszolt	80
Evőkanál jó erő fémből	60
Vizeskancsó finom csiszolt üvegből	2
Borosüveg finom csiszolt üvegből	2
Befőttes állvány finom csiszolt üvegből	2
Fűszer tartó finom majolika színezve	2
Virág üvegváza színes díszítéssel	2
Virág üvegváza színes aranyozással	2
Virág majolikaváza aranyozással	2
Virág majolikaváza aranyozással	1
Virág üvegváza színes üvegből	1
Virág váza porcellán színes Rococo	1
Látképes emlék kávészöggre	150
Látképes emlék gyermekböggre	150
Szentkép aranyozott kávészöggre	150
Szentelt víztartó színes porcellánból	1
Szentelt víztartó aranyozással	150
Szentelt víztartó színes duseranyozással	2
Szentelt víztartó finom aranyozással	3
Kávédaráló amerikai patent	7
Porcellán francia kivitelű nyeles láb	4
Porcellán francia kivitelű nyeles láb	3
Porcellán francia kivitelű nyeles láb	2
Tűzálló barna porcellán tejes láb	4
Vizeskészlet színes festett aranyozással	5
Boroskészlet színes festett aranyozással	5
Söröskészlet színes festett aranyozással	5
Likörkészlet színes festett aranyozással	5
Teáspohár valódi alpaca foglaltal	2
China ezüst vajtartó finom kivitelben	5
China ezüst gyümölcskosár finom kivitel	5
China ezüst gyümölcs állvány színes	10
Teáskészlet színes roccoco aranyozással	12
Kávészészlet színes roccoco aranyozással	12
Feketéskészlet színes roccoco aranyozással	12
Mosdókészlet színes fayence felszerelve	12
Rédlőkészlet színes roccoco aranyozással	36

Eladás nagyban és kicsinyben.
Ablak üvegezés! Képkerekezés!
KOMLÓS TESTVÉREK
üveg nagykereskedés
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.
Főszerkesztő: DR. KRÜGER ALADÁR | Felelős szerkesztő: DR. PAPP KÁROLY

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon
Nagyvárad Park-szálloda
Nagy Sándor-u. 1. ajlatében.
Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és haskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szígyetű színház művészeti egység szállítására.
Telefon: 11-53.

Vas és rézagyak
afrikai és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók
Tátray Sándor
r-t-nál Körös-utca 11.
Telefon szám: 558.

Eladó
Családi ház 6 szobás uri lakással parkirozott udvarral
Értekezni lehet Dr. Kaczián Kálmán ügyvédnél Uri-utca 15.

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!
Ugyanitt egy **üzlethelyiség** és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!
Értekezni lehet a házmesternél, vagy INCZE irodában, Bémer-tér 3-ik szám alatt.

MEGHIVÓ

AZ UJVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZEVEVŐTÁRSASÁG 1917. évi március hó 17-én, délelőtt 11 és fél órakor, saját helyiségében Szent László-tér 5. szám (Kovács-ház)

VI-İK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT tartja, melyre a t. részvényeseket ezenel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1916. évi zárszámadások és mérleg feletti jelentésére vonatkozó határozathozatal, nemkülönben a tiszta jövedelem felosztása és az osztalék megállapítása feletti intézkedés.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. Felügyelő-bizottsági tagok választása 1 évre.

4. Igazgatósági tanácsosok választása egy évre.

5. Esetleges indítványok.
Nagyvárad, 1917. március 6.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt vevni, tartozik saját nevére írt részvényét a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a pénztárnál összes még le nem járt szelvényeivel együtt letenni.

Az Ujvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság zárszámadása az 1916-ik évről.

TARTOZIK

Mérleg-számla.

KÖVETEL

VAGYON	Kor.	f.	Kor.	f.	TEHER	Kor.	f.	Kor.	f.
Pénztári készlet			9622	31	Részvénytőke			300000	—
Pénzintézeteknél elhelyezve			23784	84	Tartalékalap			20160	—
Váltótárca (ebből jelz. biztosítva K 168.200—)			442786	74	Takarékbetét			118318	32
Folyószámla:					Visszleszámított váltók			134922	59
Posta és távirtda és M. kir. postatakarékpénztár	3371	19			Hitelezők			9800	—
Bankoktól követelések	1926	18			Fel nem vett osztalék			845	—
M. kir. Osztálysorsjáték Igazgatósága	2383	70			Előre bevett kamatok			3619	82
Adósok	92027	66	99708	73	Nyereség áthozat mult évről	2587	21		
Értékpapírok (mai árfolyam szerint)			19000	—	Folyó évi nyereség	24123	77		
Felszerelések	3503	95				26710	98		
Leirva 10%	359	40	3234	55	Leírások	11989	54		
Befizetés a Pénzintézeti Központnál jegyzett üzletrészre			800	—	Nyereség			14721	44
Előre fizetett kamatok			3450	—					
			602387	17				602387	17

TARTOZIK

Veszteség- és Nyereség-számla.

KÖVETEL

VESZTESÉG	Kor.	f.	Kor.	f.	NYERESÉG	Kor.	f.	Kor.	f.
Üzleti költségek			8100	39	Nyereség áthozat mult évről			2587	21
Személyzeti fizetések			6400	—	Leirt követelésekből befolyt			25	—
Visszleszámítási kamat			4199	50	Kamat és jutalékjövedelem			50686	55
Lakbér			2446	—					
Adó			3300	—					
Tőkekamat			1947	17					
Tőkekamat 10% adója			194	72					
Leírások			11989	54					
Nyereség áthozat mult évről	2587	21							
Folyó évi nyereség	12134	23	14721	44					
			53298	76				53298	76

Fleischer Ignác
pénztárnok.

Nagyvárad, 1916. december hó 31-én.

Rózsahegy József
főkönyvelő (hadban).

Markovits Jenő
h. főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

Kertész Gyula
elnök.

Pásztor Bertalan

Pásztor Ferenc
vezérigazgató.

Zboray Gyula

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

dr. Stern László
elnök.

dr. Bánóczy Kálmán

Pásztor József

Márton Lajos